

24.3.2025

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΠΡΟΣ ΤΑ ΜΕΛΗ

Θέμα: Αναφορά αριθ. 1232/2024, του P. P. S., ουγγρικής ιθαγένειας, σχετικά με τη συμμόρφωση με τον γενικό κανονισμό για την προστασία δεδομένων (ΓΚΠΔ) και τις πρακτικές κοινοποίησης των φορολογικών αρχών σε ολόκληρη την ΕΕ

1. Περίληψη της αναφοράς

Ο αναφέρων ισχυρίζεται ότι σε ορισμένες χώρες της ΕΕ, οι φορολογικές αρχές βασίζονται σε λογιστές για να ενημερώνουν τους ιδιοκτήτες επιχειρήσεων για φορολογικά ζητήματα, χωρίς να ενημερώνουν δεόντως τους ίδιους τους ιδιοκτήτες επιχειρήσεων, αλλά αφήνοντας την απόφαση διαβίβασης των πληροφοριών ή μη στους λογιστές. Σύμφωνα με τον αναφέροντα, αυτό συνιστά παραβίαση των απαιτήσεων του ΓΚΠΔ, δεδομένου ότι υποχρεώνει τους ιδιοκτήτες επιχειρήσεων να ανταλλάσσουν ευαίσθητες πληροφορίες με τους εν λόγω λογιστές, όπως προσωπικά διαπιστευτήρια, γεγονός που μπορεί να οδηγήσει σε μη εξουσιοδοτημένη πρόσβαση, κατάχρηση ή κλοπή ταυτότητας. Ο αναφέρων καταγγέλλει την έλλειψη διαφανούς επικοινωνίας από τις φορολογικές αρχές, η οποία συνιστά κατάχρηση εξουσίας, καθώς αυτή η έλλειψη κατάλληλου συστήματος κοινοποίησης έχει επιτρέψει στις φορολογικές αρχές να επιβάλλουν πρόστιμα και κυρώσεις χωρίς να δίνουν στους ιδιοκτήτες επιχειρήσεων την ευκαιρία να διορθώσουν τα ζητήματα, και την ασυνέπεια μεταξύ των συνόρων της ΕΕ, γεγονός που δυσχεραίνει τη διατήρηση της συμμόρφωσης όταν δραστηριοποιούνται σε πολλές χώρες. Ο αναφέρων ζητεί από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Επιτροπή να διασφαλίσουν ότι οι άμεσες κοινοποιήσεις στους ιδιοκτήτες επιχειρήσεων θα καταστούν υποχρεωτικές στην ΕΕ. Προτείνει να επανεξεταστεί η ευθυγράμμιση της εθνικής φορολογικής νομοθεσίας με τον ΓΚΠΔ, να θεσπιστούν αυστηρές κατευθυντήριες γραμμές κατά της μη εξουσιοδοτημένης χρήσης προσωπικών διαπιστευτηρίων και να δημιουργηθεί μια κεντρική πλατφόρμα εντός της ΕΕ, όπου οι επιχειρήσεις θα μπορούν να αναφέρουν ζητήματα που σχετίζονται με παραβιάσεις του απορρήτου των δεδομένων ή ανάρμοστη συμπεριφορά των φορολογικών αρχών.

2. Παραδεκτό

Χαρακτηρίστηκε παραδεκτή στις 29 Ιανουαρίου 2025. Η Επιτροπή εκλήθη να παράσχει πληροφορίες σύμφωνα με το άρθρο 233 παράγραφος 5 του Κανονισμού.

3. Απάντηση της Επιτροπής, που ελήφθη στις 24 Μαρτίου 2025

Παρατηρήσεις της Επιτροπής

Ο αναφέρων ισχυρίζεται ότι σε ορισμένες χώρες της ΕΕ, οι φορολογικές αρχές βασίζονται σε λογιστές για την ενημέρωση των επιχειρηματιών επί φορολογικών ζητημάτων, χωρίς να προβαίνουν οι ίδιοι στη δέουσα ενημέρωση των επιχειρηματιών και μετακυλίνοντας την ευθύνη της διαβίβασης ή μη των πληροφοριών σε λογιστές.

Σύμφωνα με τον αναφέροντα, αυτή η έλλειψη άμεσης κοινοποίησης αναγκάζει τους επιχειρηματίες να κοινοποιούν ευαίσθητες πληροφορίες, όπως προσωπικά διαπιστευτήρια, στους εν λόγω λογιστές, γεγονός που μπορεί να οδηγήσει σε ανεξουσιοδότητη πρόσβαση, κατάχρηση ή κλοπή ταυτότητας. Ο αναφέρων καταδικάζει την έλλειψη διαφάνειας στην επικοινωνία των φορολογικών αρχών με τους επιχειρηματίες, η οποία συνιστά κατάχρηση εξουσίας, καθώς αυτή η απουσία κατάλληλου συστήματος κοινοποίησης έχει επιτρέψει την επιβολή προστίμων και κυρώσεων εις βάρος των επιχειρηματιών, χωρίς να τους δίνεται η ευκαιρία να προβούν σε διορθωτικές ενέργειες. Καταγγέλλει επίσης την έλλειψη συνοχής σε διασυνοριακό επίπεδο εντός της ΕΕ, η οποία καθιστά δύσκολο το έργο της συμμόρφωσης των επιχειρηματιών που δραστηριοποιούνται σε πολλές χώρες.

Ο αναφέρων ζητεί από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Επιτροπή να προβούν σε επανεξέταση και επικαιροποίηση της εθνικής φορολογικής νομοθεσίας, ώστε να διασφαλιστεί η συμμόρφωσή της με τον γενικό κανονισμό για την προστασία δεδομένων (ΕΕ) 2016/679 (ΓΚΠΔ)¹. Προτείνει επιπλέον να διασφαλιστεί ο υποχρεωτικός χαρακτήρας των άμεσων κοινοποιήσεων προς τους επιχειρηματίες στην ΕΕ. Προτείνει επίσης την επιβολή αυστηρών κανόνων σχετικά με τη μη εξουσιοδοτημένη χρήση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα προκειμένου να διασφαλιστεί η συμμόρφωση των φορολογικών αρχών με τον ΓΚΠΔ, καθώς επίσης και τη δημιουργία ενός κεντρικού μηχανισμού υποβολής καταγγελιών στον οποίο οι επιχειρηματίες θα μπορούν να καταγγέλλουν παραβιάσεις του απορρήτου των δεδομένων ή παράπτωμα από τις φορολογικές αρχές. Ο αναφέρων υποστηρίζει επίσης τη θέσπιση συστήματος αδειοδότησης για λογιστές και προτείνει την απλούστευση της διασυνοριακής φορολόγησης της εξ αποστάσεως εργασίας.

Όσον αφορά την πρόταση του αναφέροντος για την επανεξέταση και επικαιροποίηση της εθνικής φορολογικής νομοθεσίας προκειμένου να ευθυγραμμιστεί με τον ΓΚΠΔ, η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι ο ΓΚΠΔ έχει άμεση ισχύ για τους αποδέκτες σε όλα τα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένων των οργανισμών του ιδιωτικού ή του δημόσιου τομέα που επεξεργάζονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα στην ΕΕ, και ότι τα κράτη μέλη υποχρεούνται να ευθυγραμμίσουν την εθνική τους νομοθεσία με τον ΓΚΠΔ.² Η επεξεργασία

¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (γενικός κανονισμός για την προστασία δεδομένων), ΕΕ L 119, 4.5.2016, σ. 1–88.

² Ορισμένες δραστηριότητες επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από δημόσιες αρχές δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΓΚΠΔ. Αυτό ισχύει, για παράδειγμα, με την επεξεργασία δεδομένων

δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, μεταξύ άλλων από λογιστές και φορολογικές αρχές, πρέπει να είναι σύννομη και να βασίζεται σε έναν από τους λόγους νόμιμης επεξεργασίας που προβλέπονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 του ΓΚΠΔ, για παράδειγμα στη συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων, για την εκτέλεση σύμβασης ή βάσει του δικαίου των κρατών μελών.

Όσον αφορά την πρόταση του αναφέροντος να καταστούν υποχρεωτικές στην ΕΕ οι άμεσες κοινοποιήσεις στους επιχειρηματίες και να διασφαλιστεί η συμμόρφωση των φορολογικών αρχών με τον ΓΚΠΔ μέσω της επιβολής αυστηρών κανόνων σχετικά με τη μη εξουσιοδοτημένη χρήση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όσον αφορά την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπενθυμίζει ότι, σύμφωνα με το άρθρο 5 του ΓΚΠΔ, τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα θα πρέπει, μεταξύ άλλων, να υποβάλλονται σε σύννομη και θεμιτή επεξεργασία, καθώς και να υποβάλλονται σε επεξεργασία κατά τρόπο που εγγυάται την ενδεδειγμένη ασφάλεια των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας τους από μη εξουσιοδοτημένη ή παράνομη επεξεργασία, με τη χρησιμοποίηση κατάλληλων τεχνικών ή οργανωτικών μέτρων (αρχή της ασφάλειας των δεδομένων).

Η αρχή της ασφάλειας των δεδομένων εξειδικεύεται περαιτέρω στο άρθρο 32 του ΓΚΠΔ, το οποίο απαιτεί από τους υπευθύνους επεξεργασίας και τους εκτελούντες την επεξεργασία — όπως οι φορολογικές αρχές και τυχόν οντότητες που ενεργούν για λογαριασμό τους — να λαμβάνουν κατάλληλα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα προκειμένου να διασφαλίζεται επίπεδο ασφάλειας κατάλληλο για τους κινδύνους που ενέχει η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Όσον αφορά την πρόταση για τη δημιουργία ενός κεντρικού μηχανισμού υποβολής καταγγελιών, η Επιτροπή θα ήθελε να υπενθυμίσει ότι η παρακολούθηση και η επιβολή της εφαρμογής του ΓΚΠΔ εμπίπτει στην αρμοδιότητα των εθνικών αρχών προστασίας δεδομένων και των εθνικών δικαστηρίων, με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ως θεματοφύλακα των Συνθηκών. Σύμφωνα με το άρθρο 77 του ΓΚΠΔ, κάθε υποκείμενο των δεδομένων έχει το δικαίωμα να υποβάλει καταγγελία σε εποπτική αρχή, ιδίως στο κράτος μέλος της συνήθους διαμονής του, του τόπου εργασίας του ή του τόπου όπου έλαβε χώρα η εικαζόμενη παράβαση, εάν το υποκείμενο των δεδομένων πιστεύει ότι η επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που το αφορά παραβιάζει τον ΓΚΠΔ. Σύμφωνα με το άρθρο 79 του ΓΚΠΔ, τα υποκείμενα των δεδομένων έχουν επίσης δικαίωμα πραγματικής δικαστικής προσφυγής απευθείας κατά του υπευθύνου επεξεργασίας, εάν θεωρούν ότι τα δικαιώματά τους που απορρέουν από τον ΓΚΠΔ παραβιάστηκαν ως αποτέλεσμα της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα τους που τα αφορούν κατά παράβαση του ΓΚΠΔ.

Τέλος, όσον αφορά τις προτάσεις του αναφέροντος για τη θέσπιση συστήματος αδειοδότησης για λογιστές με σκοπό τη διασφάλιση της λογοδοσίας και την απλούστευση της διασυννοριακής φορολόγησης της εξ αποστάσεως εργασίας, η Επιτροπή σημειώνει ότι η συνεργασία των εθνικών φορολογικών αρχών με λογιστές για λογαριασμό των φορολογούμενων και τα ζητήματα που την αφορούν, όπως η πρόσληψη λογιστών, δεν

προσωπικού χαρακτήρα από αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς της πρόληψης, της διερεύνησης, της ανίχνευσης ή της δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων, συμπεριλαμβανομένης της διασφάλισης έναντι των απειλών κατά της δημόσιας ασφάλειας και της πρόληψής τους. Βλέπε άρθρο 2 παράγραφος 2 στοιχείο δ) του ΓΚΠΔ.

εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ΓΚΠΔ ή των φορολογικών κανόνων της ΕΕ, αλλά στο πεδίο εφαρμογής του εθνικού διοικητικού δικαίου.

Στο παρόν στάδιο εξέλιξης του ευρωπαϊκού δικαίου, η άμεση φορολογία εξακολουθεί να εμπίπτει ουσιαστικά στην αρμοδιότητα των κρατών μελών. Η νομοθεσία της ΕΕ στον τομέα της φορολογίας υπόκειται σε ομόφωνη ψηφοφορία· μέχρι σήμερα δεν έχει ψηφιστεί νομοθεσία σχετικά με τον φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων. Στο πλαίσιο αυτό, οι κανόνες που ισχύουν επί του παρόντος για τη φορολόγηση της διασυνοριακής εξ αποστάσεως εργασίας αποτελούν μέρος διμερών συμβάσεων για την αποφυγή της διπλής φορολογίας· στις περισσότερες περιπτώσεις, οι κανόνες αυτοί βασίζονται στο άρθρο 15 του Υποδείγματος σύμβασης για την αποφυγή της Διπλής Φορολογίας σχετικά με τους φόρους Εισοδήματος και Κεφαλαίου του ΟΟΣΑ. Στις περισσότερες περιπτώσεις, αυτές οι διμερείς συμβάσεις για την αποφυγή της διπλής φορολογίας δεν αντικατοπτρίζουν ακόμη τη νέα εργασιακή πραγματικότητα που στοιχειοθετείται από την παγκοσμιοποίηση και την ψηφιοποίηση. Το ζήτημα της κινητικότητας των εργαζομένων εν γένει, καθώς και της διασυνοριακής τηλεεργασίας και της εργασίας εξ αποστάσεως ειδικότερα, συζητείται ολοένα και περισσότερο σε διάφορα επίπεδα και από διάφορα θεσμικά όργανα. Με σκοπό την περαιτέρω διευκόλυνση της άσκησης της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων και την εξάλειψη των εμποδίων στη διασυνοριακή τηλεεργασία και την εργασία εξ αποστάσεως, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συζητά το ζήτημα με τα κράτη μέλη σε τεχνικές συναντήσεις και, επιπλέον, παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις σε επίπεδο ΟΟΣΑ με σκοπό την αντιμετώπιση των φορολογικών επιπτώσεων στους μεθοριακούς εργαζομένους.

Συμπέρασμα

Ο ΓΚΠΔ θεσπίζει ένα ολοκληρωμένο νομικό πλαίσιο για τη διασφάλιση της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των φυσικών προσώπων σε όλους τους τομείς, συμπεριλαμβανομένου του τομέα της φορολογίας· κάθε δραστηριότητα επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως η επεξεργασία από φορολογικές αρχές και λογιστές, πρέπει να διενεργείται σύμφωνα με τον ΓΚΠΔ. Αυτό αφορά και τις απαιτήσεις διασφάλισης δεδομένων κατά την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Ειδικότερα, τα άρθρα 5 και 32 ορίζουν σαφείς υποχρεώσεις των υπευθύνων επεξεργασίας δεδομένων σχετικά με τη διασφάλιση ενός επιπέδου ασφάλειας της επεξεργασίας των δεδομένων μέσω της εφαρμογής κατάλληλων τεχνικών και οργανωτικών μέτρων.

Επιπλέον, ο ΓΚΠΔ έχει ήδη προβλέψει μέσα έννομης προστασίας για την αντιμετώπιση παραβάσεων του ΓΚΠΔ, στα οποία περιλαμβάνεται η δυνατότητα υποβολής καταγγελίας σε εποπτική αρχή σύμφωνα με το άρθρο 77 του ΓΚΠΔ και το δικαίωμα πραγματικής δικαστικής προσφυγής απευθείας κατά του υπευθύνου επεξεργασίας βάσει του άρθρου 79 του ΓΚΠΔ. Επομένως, η Επιτροπή δεν θεωρεί αναγκαία τη δημιουργία κεντρικής πλατφόρμας εντός της ΕΕ, όπου οι επιχειρηματίες θα μπορούν να αναφέρουν παραβάσεις του απορρήτου των δεδομένων.